

A C T A

SANCTI JULII VETERANI

MARTYRIS

De sancto Julio martyre Dorostori in Moesia sermonem ediderunt majores nostri ad diem 27 Maii, tom. VI, p. 660, cujus scriptori manifeste prae manibus fuere Acta antiqua, quae hactenus latuerant. Contigit nobis haec reperire in codice olim coenobii sancti Petri de Cultura apud Cenomannos, nunc bibliothecae publicae Cenomannensis, ubi signatus est numero 217. Quae quidem eo genere scribendi concepta sunt et ita ab omni naevo qui recentiore aetate sapiat immunia ut jure merito inter Acta sincera connumeranda, quin et paulo post persecutionum adversus christianos tempora ex Actis publica autoritate descriptis majori ex parte excerpta videri possint. Ea itaque libentissime jam vulgamus.

Passio sancti Julii martyris.

1. Tempore persecutionis, quando gloriosa certamina fidelibus oblata perpetua promissa expectabant accipere, tunc comprehensus Julius ab officialibus, oblatus est Maximo praesidi. Maximus praeses dixit : *Quis est hic ?* Ex officio dictum est : *Hic christianus est, et non vult oboedire praeceptis legalibus.* Praeses dixit : *Quis diceris ?* Respondit : *Julius.* Praeses dixit : *Quid dicis, Juli ? Vera sunt haec quae dicuntur de te ?* Julius respondit : *Ita. Christianus enim sum ; non nego me aliud esse quam sum.* Praeses dixit : *Numquid ignoras praecepta regum, qui jubent immolare diis ?* Julius respondit : *Non ignoro quidem ; sed ego christianus sum et hoc facere non possum quod vis. Nec enim me oportet Deum meum verum et vivum oblivisci.*

2. Maximus praeses dixit : *Quid enim grave est turificare et abire ?* Julius respondit : *Non possum praecepta divina contemnere et infidelis apparere Deo meo. Etenim in vana militia*

quando videbar errare, in annis xvii nunquam tamquam sceleratus aut litigiosus oblatus sum iudici. Septies in bello egressus sum, et post neminem retro steti nec alicujus inferior pugnavi.

Princeps me non vidit aliquando errare, et modo putas me,

5 *qui in prioribus * fidelis fueram repertus, in melioribus infidelem posse inveniri? Maximus praeses respondit : Quam militiam gessisti ? Julius respondit : Sub arma militiae, et ordine meo egressus sum veteranus. Semper timens Deum qui fecit coelum et terram colui, cui etiam nunc exhibeo servitutem.*

* pejoribus?

10 *Maximus praeses dixit : Juli, video te sapientem virum et gravem. Immola ergo diis persuasus a me, ut remunerationem magnam consequaris. Julius respondit : Non facio * quae desideras, ne incurram in poenam perpetuam. Maximus * praeses*

* cod. scio

dixit : *Si putas esse peccatum, me assequatur. Ego tibi vim*

* cod. hoc loco tantum Marcianus

15 *facio, ne videaris voluntate adquevisse. Postea vero securus vadis in domum tuam, accipiens decennialium pecuniam, et de cetero nemo tibi erit molestus. Julius respondit : Neque pecunia haec satanae neque tua subdola haec persuasio privare me potest a lumine aeterno. Deum enim negare non possum. Da itaque*

20 *sententiam adversum me quasi adversus christianum.*

3. *Maximus dixit : Nisi fueris regalibus praeceptis devotus et sacrificaveris, caput tuum amputabo. Julius respondit : Bene cogitasti. Obsecro itaque te, pie praeses, per salutem regum tuorum, ut compleas cogitationem tuam et des in me sententiam, ut*

25 *perficiantur vota mea. Maximus praeses dixit : Si non paenitueris et sacrificaveris, desiderio tuo traderis. Julius respondit : Si hoc meruero pati, perpetua me laus manebit. Maximus dixit : Suadetur * tibi. Nam si pro patriae legibus patereris, haberes*

* ita cod.

30 *perpetuam laudem. Julius respondit : Pro legibus certe haec patior, sed pro divinis. Maximus dixit : Quas mortuus et crucifixus vobis tradidit? Vide quam stultus es, qui plus mortuum metuis quam reges qui vivunt. Julius respondit : Ille mortuus est pro peccatis nostris ut vitam nobis daret aeternam. Deus*

vero *idem ipse Christus permanet in saecula saeculorum. Quem*

35 *si quis confessus fuerit, habebit vitam aeternam; qui autem negaverit, habet poenam perpetuam. Maximus dixit : Condolens tibi do consilium ut magis sacrifices et vivas nobiscum. Julius*

respondit : *Si vixero vobiscum, mors mihi erit ; si in conspectu Domini mortuus fuero, in perpetuum vivo.* Maximus dixit : *Audi me et sacrifica, ne te, sicut promisi, occidam.* Julius respondit : *Elegi mori ad tempus ut in perpetuo vivam cum sanctis.* Sic Maximus praeses dedit sententiam, dicens : *Julius, nolens praeceptis regalibus adquiescere, capitalem accipiat sententiam.*

4. Cum autem ductus fuisset ad locum solitum, osculabantur eum omnes. Beatus autem Julius dicebat eis : *Unusquisque videat qualiter osculetur.* Isichius autem quidam, 10 christianus cum esset miles et ipse custodiretur, dicebat sancto martyri : *Obsecro te, Juli, cum gaudio comple pollicitationem tuam et accipe coronam quam Dominus confitentibus se dare repromisit, et memor esto mei. Nam et ego sequar te. Plurimum etiam saluta, posco, fratrem Valentionem famulum 15 Dei, qui nos jam per bonam confessionem praecessit ad Dominum.* Julius vero osculatus Isichium dixit : *Festina, frater, venire. Mandata autem tua ille audiet quem salutasti.* Et accipiens orarium, ligavit oculos suos et tetendit cervicem suam et dixit : *Domine Jesu Christe, pro cujus nomine haec patior, te 20 deprecor ut cum tuis sanctis martyribus spiritum meum suscipere digneris.* Minister itaque diaboli percutiens gladio finem imposuit beatissimo martyri, in Christo Jesu Domino nostro, cui est honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.